

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Številka: 801-01/16-3/
Ljubljana, 24. 2. 2016

Državni svet Republike Slovenije je na 37. seji 22. 2. 2016, v skladu z 98. členom Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15), obravnaval vprašanja državnega svetnika Tomaža Horvata, mag., glede predvidenega reševanja problema presežene mejne koncentracije delcev PM₁₀ v zraku na Goriškem ter na podlagi prvega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 - UPB1 in 95/09-odl. US) sprejel naslednji

S K L E P :

Državni svet Republike Slovenije podpira vprašanja državnega svetnika Tomaža Horvata, mag., in predlaga Ministrstvu za okolje in prostor, da vprašanja prouči in na njih odgovori.

Vprašanja državnega svetnika Tomaža Horvata, mag., se glasijo:

1. Ali ima Ministrstvo za okolje in prostor pripravljen nabor konkretnih ukrepov glede zmanjševanja koncentracije delcev PM₁₀ v zraku v Sloveniji?
2. Kakšne konkretne ukrepe bo Ministrstvo za okolje in prostor izvedlo na Goriškem, da ne bi bile večkrat na leto presežene mejne koncentracije delcev PM₁₀ v zraku?
3. Kakšno je sodelovanje na tem področju z Republiko Italijo, ali imamo konkretne informacije glede koncentracije delcev PM₁₀ v zraku v Trstu, Gorici ter Vidmu in ali se glede tega problema načrtujejo kakšni skupni ukrepi v okviru bilateralnega sodelovanja z Republiko Italijo oziroma v okviru Evropske skupnosti?

Obrazložitev:

Previsoke koncentracije drobnih prašnih delcev s kratico PM₁₀ v zraku so resen problem številnih slovenskih področij, tako je tudi na Goriškem. Na resnost kaže tudi dvakratni pisni opomin Evropske unije Sloveniji, s pozivom, da naj se to področje uredi.

Povečanje koncentracije prašnih delcev v zraku je zaznati predvsem v pomladanskih in zimskih mesecih. Glavni vir onesnaževanja so poleg gostega prometa in s tem povezanih izpušnih plinov tudi male in tehnološko zastarele male kurilne naprave.

Tudi zdravstveni učinki na prebivalce so znani, zaskrbljujoči, niso zanemarljivi in jih je treba jemati zelo resno. V času velikih koncentracij prašnih delcev v zraku je v urbanih sredinah umrljivost dokazljivo povečana. Tu gre predvsem za težave ki so povezane z boleznimi dihal, motnjami srčnega ritma in s tem povezano možnostjo srčnega infarkta, ter povečanim obsegom težav z ožiljem. Najmanjši delci iz dihal vstopajo v telo in potujejo v različna tkiva, organe, kjer povzročajo vnetje. V krvi med drugim povzročijo večjo viskoznost, nastanek krvnih strdkov in večajo krvni tlak, kar lahko vodi v nastanek možganske kapi. Povzročajo in pospešujejo tudi nastanek ateroskleroze.

Meteorološka postaja Agencije Republike Slovenije za okolje v Novi Gorici je decembra 2015 zabeležila, da je bila v zraku kar 16 dni presežena mejna koncentracija majhnih prašnih delcev. Tolikokrat je bila namreč presežena predpisana 24-urna mejna koncentracija 50 mikrogramov na kubični meter.

Večina prebivalcev Nove Gorice meni, da je Nova Gorica premajhno mesto, da bi imelo take koncentracije prašnih delcev v zraku, saj proizvede premalo emisij, zato se ocenjuje, da najverjetneje prihaja onesnažen zrak iz sosednje Italije. Na tem področju je zato sodelovanje z Republiko Italijo zelo pomembno, tako z vidika reševanja problema, kot tudi z vidika pridobivanja točnih in primerljivih podatkov, ki bi jih lahko potem uporabili pri reševanju tega problema na Goriškem in v širšem slovenskem prostoru.

Zaradi vseh omenjenih negativnih vplivov na zdravje ter na socialni status prebivalcev se pričakuje konkretne odgovore, ki bodo prebivalce Goriške dolgoročno obvarovali pred omenjeno grožnjo za zdravje in ponudili dolgoročno rešitev v korist zdravja in dobrega počutja vseh prebivalcev in prebivalcev Republike Slovenije.

* * *

Državni svet Republike Slovenije predlaga Ministrstvu za okolje in prostor, da vprašanja prouči in v skladu s četrtem odstavkom 98. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15) na njih v roku 30 dni odgovori.

Mitja Bervar, mag. manag.
predsednik